

Til
Barne- og familiedepartementet

Oslo, 21. mai 2024

Høring – Forslag til forskrift om Digital gravferdsmelding og forskriftsendring om periodisering av festeinntekter

Med forbehold om styrets godkjenning avgir NKRF følgende høringssvar til forslag til forskrift om digital gravferdsmelding og forskriftsendring om periodisering av festeinntekter.

NKRF viser til høring fra Barne- og familiedepartementet datert 21. mars 2024 med forslag til forskrift om digital gravferdsmelding og forskriftsendring om periodisering av festeinntekter.

NKRF har ikke merknader til forslag til forskrift om digital gravferdsmelding.

Når det gjelder del 2 av høringsnotatet med forslag om forskriftsendring om periodisering av festeinntekter legger vi merke til at departementet viser til vårt innspill om endret frist for avgivelse av revisjonsberetning, og at dette ikke er fulgt opp i dette høringsnotatet. NKRF fremmet forslaget for å sikre at revisorene har mulighet til å gjøre en forsvarlig revisjon også ved revisjon av sokn. Vi håper departementet vil ta tak i problemstillingen, og stiller oss tilgjengelig for nærmere utdyping.

NKRF vil innledningsvis stille et mer grunnleggende spørsmål til departementet om hensikten bak revisjon av regnskapene til kirkelige fellesråd og sokn. NKRF er blant annet usikre på hvem som er de reelle brukerne av regnskapene, og hva som er viktig for regnskapsbrukerne.

Med den løsningen departementet nå legger opp til for periodisering av festeinntekter vil det for den største inntektsposten være unntak fra anordningsprinsippet. Regnskapet vil dermed ikke være tråd med kommunale regnskapsprinsipper. Det vil også være stor forskjell på regnskapene til de ulike kirkelige fellesråd og vanskelig for eksempel å sammenlikne rådene. Samtidig er det vårt inntrykk at forutsetningen om bruk av fond for festeavgift som ikke periodiseres, men som gjelder kommende år, ikke i særlig omfang praktiseres i kirkelige fellesråd pr i dag. Høringsnotatet legger opp til at slike midler bør settes på fond. Etter kommunale regnskapsprinsipper skal slike ubrukte festeavgifter avsettes til bundne fond.

Dersom revisjonen skal ha verdi må revisjonen utføres etter de standarder revisor er pålagt å arbeide etter ved revisjon av regnskap. Det er mulig at en annen form for kontroll enn revisjon av et regnskap ville vært en mer hensiktsmessig løsning når det gjelder kontroll av økonomien i kirkelige fellesråd. NKRF stiller seg gjerne til disposisjon for en slik diskusjon.

Når det gjelder forslaget til forskriftsendring om periodisering av gravfesteinntekter er det positivt at høringsnotatet klart angir hva som er riktig periodisering av inntekten etter anordningsprinsippet, og at den foreslåtte adgangen til å unnlate periodisering er et unntak fra dette. Vi vil imidlertid understreke at korrekt periodisering av regnskapet er sentralt for at regnskapet skal gi en dekkende fremstilling av den økonomiske virksomheten i soknet, og dermed vil ha den tiltenkte verdi som beslutningsgrunnlag, jf. også spørsmål om brukergruppe tidligere i dette høringssvaret. Siden budsjett- og regnskap har betydning for kommunens tilskudd til kirkelig fellesråd, vil feil periodisering i regnskapene kunne ha betydning for utmålingen av tilskuddet.

NKRF vil derfor gi uttrykk for at vi prinsipielt mener en løsning hvor fellesrådene periodiserer festeinntektene i henhold til anordningsprinsippet legges til grunn, dvs. «gjør det riktig» som det står i høringsnotatet. I vedlegg har vi skissert en løsning for hvordan en omlegging til periodisering kan fases inn i fellesrådene uten vesentlig effekt på årlige driftsresultat.

Vi innser at en slik løsning er kompleks, og kan være vanskelig å praktisere da den går over mange år. I fravær av en enkel måte å kunne legge om praksis uten vesentlige negative konsekvenser for fellesrådene, ser vi at forslaget til forskriftsendring er en bedre løsning enn ingen regulering.

Departementet legger til grunn at inntekter fra festeavgift er øremerkede midler til gravplass, og følger bestemmelsene om øremerkede midler ved eventuell avsetning til/bruk av fond. Det innebærer at inntekter fra festeavgift ikke kan dekke merforbruk på andre områder i fellesrådet. NKRF er enig i denne forståelsen. Samtidig vil vi trekke frem at praksis med fond etter det vi er kjent med ikke er særlig utstrakt i bruk i de kirkelige fellesrådene.

Det sies imidlertid videre i høringsnotatet at unntaksbestemmelsen for periodisering forutsetter en jevn fakturering av festeavgifter og dersom det i et år fornyes flere festeavtaler enn i et gjennomsnittså, bør midler settes på fond. En rutine med avsetning til og bruk av fond kan redusere ulempene av ikke å periodisere festeavgifter. Gitt forståelsen av at disse inntektene er øremerket, må det imidlertid være slik at ubrukte festeavgifter skal avsettes til bundne fond. NKRF mener dette må komme tydeligere fram i forskriften, eventuelt i merknader til denne.

Avslutningsvis vil vi bemerke at de forholdene vi har tatt opp alle har tilknytning til det vi løfter innledningsvis – hvem er brukerne av regnskapet og hvilken informasjon er viktig for brukerne å få frem for sine beslutninger på bakgrunn av regnskapet.

Vennlig hilsen

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Per Olav Nilsen
styreleder

Unn Helen Aarvold
leder i revisjons- og regnskapskomiteen

Vedlegg: Skisse for omlegging til periodisering av festeavgifter

Vedlegg

Skisse for omlegging til periodisering av festeavgifter

Vi skisserer her en løsning for hvordan en kan legge om til periodisering av festeavgifter uten vesentlige negative konsekvenser for driftsresultatene i fellesrådene. Løsningen tar utgangspunkt i en situasjon hvor det faktureres festeavgift for 10 år om gangen og at det er jevne årlige festeavgifter. Løsningen kan imidlertid tilpasses festeperioder av annen lengde enn 10 år.

Tabellen under viser hvordan inntektsføring etter henholdsvis kontantprinsippet og anordningsprinsippet med oppstart i 2015 slår ut på regnskapene. Som tabellen viser vil det ved periodisering bli en kortsiktig gjeldspost i regnskapet ved inntektsføring etter anordningsprinsippet som tilsvarer innbetalte, men ikke inntektsførte festeavgifter. Med en festeperiode på 10 år, vil denne posten over tid tilsvare om lag 4,5 års festeavgifter.

År	Innbetalt	Inntekt kontant	Inntekt anordning	KG anordning
2015	1 000 000	1 000 000	100 000	900 000
2016	1 000 000	1 000 000	200 000	1 700 000
2017	1 000 000	1 000 000	300 000	2 400 000
2018	1 000 000	1 000 000	400 000	3 000 000
2019	1 000 000	1 000 000	500 000	3 500 000
2020	1 000 000	1 000 000	600 000	3 900 000
2021	1 000 000	1 000 000	700 000	4 200 000
2022	1 000 000	1 000 000	800 000	4 400 000
2023	1 000 000	1 000 000	900 000	4 500 000
2024	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2025	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2026	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2027	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2028	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2029	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2030	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2031	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2032	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2033	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2034	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000
2035	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 500 000

Vår løsningskisse tar utgangspunkt i denne gjeldsposten og innebærer at det ved overgang til periodisering avsettes 4,5 års festeavgifter som kortsiktig gjeld. Dette beløpet tas fra egenkapitalen (konto for prinsippendringer kan vurderes anvendt). Siden inntektene i praksis ikke vil være så jevne som i dette eksemplet, kan beregningsgrunnlaget for avsetningen være en normalisert årlig festeinntekt, f.eks. gjennomsnittet av siste 10 år.

Fra gjeldsposten inntektsføres første år en femtedel. Inntektsføringen nedtrappes med 1/10 av den årlige festeinntekten, dvs. beregningsgrunnlaget for avsetningen. Her vil det tilsvare en nedtrapping av inntektsføringen med 100 000 årlig.

Dette er vist i eksemplet nedenfor, hvor inntektsføring etter anordningsprinsippet innføres fra 2025.

År	Innbetalt	Inntekt kontant	Inntekt anordning	Inntekt prins.endr	Sum inntekt	KG anordning	KG prins.endr
2015	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2016	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2017	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2018	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2019	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2020	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2021	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2022	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2023	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	
2024	1 000 000	1 000 000			1 000 000	0	4 500 000
2025	1 000 000		100 000	900 000	1 000 000	900 000	3 600 000
2026	1 000 000		200 000	800 000	1 000 000	1 700 000	2 800 000
2027	1 000 000		300 000	700 000	1 000 000	2 400 000	2 100 000
2028	1 000 000		400 000	600 000	1 000 000	3 000 000	1 500 000
2029	1 000 000		500 000	500 000	1 000 000	3 500 000	1 000 000
2030	1 000 000		600 000	400 000	1 000 000	3 900 000	600 000
2031	1 000 000		700 000	300 000	1 000 000	4 200 000	300 000
2032	1 000 000		800 000	200 000	1 000 000	4 400 000	100 000
2033	1 000 000		900 000	100 000	1 000 000	4 500 000	0
2034	1 000 000		1 000 000	0	1 000 000	4 500 000	0
2035	1 000 000		1 000 000		1 000 000	4 500 000	0